

*Василь Чебан, Лариса Шутак
Буковинський державний медичний університет*

ЗАСТОСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

Застосування новітніх інформаційних технологій — це сучасний засіб підвищення мотивації до навчання, презентації навчального матеріалу, а також: спосіб збільшення обсягу засвоєння інформації та активізації роботи студентів.

Ключові слова: інформаційно-комунікативні технології, дистанційне навчання, мультимедійні засоби інформації, проектова методика.

Сучасна науково-педагогічна діяльність вимагає пошуку нових методичних і методологічних підходів у процесі формування компетенції майбутнього лікаря - високоосвіченого та високоінтелектуального фахівця медичної галузі. Йдеться насамперед про провадження інформаційно-комунікативних технологій, які інтенсифікують процес навчання, підвищують його ефективність. Саме тому сучасні засоби навчання доповнюються новими мультимедійними комп'ютерними програмами, дистанційними курсами, інтернет-технологіями, які дають змогу не тільки доступно подати необхідний матеріал, а й вдало його використати, перевіривши основні знання, уміння й навички студентів. Нині у мовознавстві навіть сформувався окремий напрям - комп'ютерна лінгводидактика [2], яка вивчає теорію і практику використання комп'ютерних і мережених

технологій у навчанні мови. Безумовно, комп'ютерні технології не повинні замінити живе спілкування викладача та студента, але їх варто застосовувати там, де необхідно організувати творчий процес, зосередити чи переключити увагу студентів, наголосити на головних моментах, урізноманітнити виклад матеріалу, залучити до роботи всіх без виключення, створити можливість неформальної дискусії, використати ініціативність студентів, їхнє креативне мислення, а також стимулювати процес кращого запам'ятовування навчального матеріалу. Зауважимо, що інновації - це новостворені (застосовані) і (або) вдосконалені конкурентоздатні технології, продукція або послуги, а також організаційно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру, що істотно поліпшують структуру та якість виробництва і (або) соціальні сфери.

Інтернет-технології акумулюють сучасні інновації в галузі інформаційних комп'ютерних технологій, а їхній розвиток дає підстави твердити, що з'являється можливість створити інтерактивне навчальне мовне середовище (навіть віртуальне мовне середовище) [1, с. 268].

Інтерактивність у сучасному розумінні - це активна двостороння взаємодія викладача і студента, що передбачає зацікавленість студента, творчу переосмисленість ним отриманих знань.

У зв'язку з цим до навчального процесу Буковинського державного медичного університету активно залучають новітні інтерактивні Інтернет-технології, котрі допомагають урізноманітнити традиційні

форми навчання української мови, в тому числі української мови як іноземної.

Зокрема, в університеті ефективно використовується система дистанційного навчання «Moodle», яка працює як засіб отримання студентами необхідної інформації, засіб навчання, засіб комунікації (зокрема, у ситуації викладач - студент), засіб перевірки знань, умінь та навичок. На сторінці навчальної дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням» розміщено необхідну теоретичну інформацію з усіх тем відповідно до програми, навчально-методичні матеріали, аудіо-, відеоматеріали, відеопрезентації з ключових тем; система тестових завдань і вправ для самостійного контролю знань, умінь та навичок студентів з конкретної теми, а також з дисципліни загалом; глосарій, корисні поради, словники, довідники, зразки оформлення документів, в тому числі медичних; відеопрезентації та відеопроєкти до пам'ятних дат «Дні рідної мови», «Дні української писемності та мови», «Свіча, запалена від серця» (до вшанування пам'яті Т. Шевченка), «Пам'яті жертв Голодоморів», «Дзвони Чорнобиля», «Скажемо СНІДу - ні!» тощо; відеофільми та аудіоматеріали.

Такі технології допомагають студентам у здійсненні пошуку інформації, дають можливість самостійно перевірити свої знання, уміння й навички, дізнатися про мовні новинки, долучитися до мовних та культурно-історичних проблем, зрештою удосконалювати свої знання з мови.

Вважаємо за доцільне застосування у процесі навчання таких мультимедійних засобів, як електронні підручники, словники, енциклопедії (особливо при вивченні української мови як іноземної); відео-, та аудіоматеріали; ресурси Інтернету, мультимедійні дошки. Залучення таких технологій поліпшує якість презентації навчального матеріалу та ефективність його засвоєння, збагачує зміст освітнього процесу, підвищує мотивацію до вивчення української мови. Відповідно до цього викладачами кафедри суспільних наук та українознавства БДМУ створено низку відеопрезентацій з ключових тем для засвоєння гуманітарних дисциплін як вітчизняними студентами, так і студентами-іноземцями. Особливо це стосується тем лексико-семантичного, граматичного характеру, а також українознавчої тематики. Ефективність презентації або відеоінформації у вивченні мови ґрунтується на зверненні до зорових образів. Ці технології є ефективними для сприйняття нового матеріалу, адже зоровий образ активізує пам'ять та уяву, а при вивченні української мови як іноземної допомагає безпосередньо пов'язувати лексику нерідної мови з предметами, явищами дійсності української мови.

Ще одним методом активізації заняття є використання проектної методики. Вона дозволяє підвищити активність студентів, формує вміння самостійно обирати різні рішення, творчо мислити, робити висновки і виголошувати виступ перед аудиторією. Для того, щоб створити проект з будь-якої теми, студент ґрунтовно вивчає проблему, з'ясовує мету і завдання, структуру викладу; креативно опрацьовує матеріал;

естетично оформлює і добирає необхідне відео- чи аудіооформлення, презентує проект перед своїми колегами. Такий стиль викладання є досить ефективним і практика засвідчує, що завдання, яке сприймається більшістю як додаткова робота, дає найкращі результати й емоційне задоволення. Студентам пропонуються теми для проектів не тільки лінгвістичного спрямування, а й загальнокультурного, природничого, історичного тощо. Наприклад, «Пересопницьке Євангеліє - історична й мовна пам'ятка українського народу», «Я пишаюся, тим що я українець», «Мова та професія», «Проблеми сучасної медицини», «Наркотики й сьогодення» тощо. Кращі проекти усі студенти можуть переглянути на сторінці «Українська мова за професійним спрямуванням» у системі дистанційного навчання Moodle.

Отже, застосування новітніх технологій має значні освітні можливості. Це сучасний засіб підвищення мотивації до навчання, перевага якого насамперед у тому, що студент сам обирає місце, час і теми навчання, має вільний доступ до інформації, може тренуватися і сам контролювати свої знання, уміння та навички. Крім того, застосування мультимедійних засобів на практичних заняттях дає змогу збільшити обсяг засвоєної інформації, активізувати роботу студентів тощо. Проте, незважаючи на процеси глобалізації, які стосуються й освітнього простору, варто пам'ятати, що залучення новітніх технологій до процесу навчання поліпшує якість презентації навчального матеріалу та забезпечує ефективність його засвоєння студентами, але має лише

допоміжний характер, а центральним об'єктом навчального процесу залишається викладач.

Література

1. Довгий І. Освітні можливості інтернет-технологій у вивченні мови як іноземної / І. Довгий // Теорія і практика викладання української мови як іноземної : 36. наук, праць. – Львів, 2001. – Вип. 6.-С. 268-271.
2. Бовтенко М. А. Компьютерная лингводидактика / М. А. Бовтенко. – М.: Флинта: Наука, 2005. – 216 с.